

HUIS VOOR
KLOKKENLUIDERS

Samenwerkingsprotocol

tussen

de Nationale ombudsman

en

het Huis voor Klokkeluiders

Doel

Mensen die een werkgerelateerde misstand bij de overheid willen melden, kunnen terecht bij zowel de Nationale ombudsman als het Huis voor Klokkenluiders. Het kan voor hen soms niet duidelijk zijn bij wie zij het beste terecht kunnen. Om deze melders zo goed mogelijk de weg te wijzen, maken de Nationale ombudsman en het Huis voor Klokkenluiders afspraken over onder meer doorverwijzen en onderlinge afstemming. De afspraken zijn vastgelegd in dit samenwerkingsprotocol.

Uitgangspunt

Het Huis voor Klokkenluiders is bij uitstek de instantie in Nederland waar klokkenluiders terecht kunnen. De afspraken hebben daarom als uitgangspunt dat meldingen van een vermoeden van een misstand zoveel mogelijk aan het Huis voor Klokkenluiders worden voorgelegd, ook wanneer de Nationale ombudsman onderzoek zou mogen doen.

Toelichting

De Nationale ombudsman en het Huis voor Klokkenluiders zijn beide onafhankelijke instanties die een rol vervullen in het onderzoeken van misstanden bij de overheid.¹

Het Huis voor Klokkenluiders mag onderzoek doen naar het vermoeden van een misstand bij de overheid als het vermoeden door een werknemer van de overheid wordt gemeld en het maatschappelijk belang in het geding is.²

De Nationale ombudsman mag onderzoek doen naar vermoedens van een misstand bij de overheid, ongeacht of de melder wel of niet bij de overheid werkt, ongeacht of het maatschappelijk belang in het geding is.

De Nationale ombudsman mag ook onderzoek doen naar klachten die burgers hebben over het Huis voor Klokkenluiders.

Tot slot mag zowel het Huis voor Klokkenluiders als de Nationale ombudsman onderzoek doen naar bejegening van een melder naar aanleiding van het melden van een vermoeden van een misstand.

Melding van een vermoeden van een misstand of aanvraag van een bejegeningsonderzoek

Een werknemer heeft een vermoeden van een misstand bij een overheid en/ of heeft een klacht over de wijze waarop hij bejegend is naar aanleiding van het melden van een vermoeden van een misstand.

1. Hij meldt dit bij de Nationale ombudsman.³ Als de Nationale ombudsman inschat dat het Huis voor Klokkenluiders onderzoek mag doen, verwijst hij de burger zoveel mogelijk door naar het Huis voor Klokkenluiders. Alleen het Huis zelf bepaalt of het daadwerkelijk onderzoek instelt naar aanleiding van de melding.

---

¹ Zowel de Nationale ombudsman als het Huis voor Klokkenluiders heeft een bredere rol dan hier beschreven wordt. Het protocol beperkt zich echter tot de rol die hier beschreven wordt. Andere bevoegdheden die de Nationale ombudsman en het Huis voor Klokkenluiders hebben worden niet genoemd in dit protocol.

² Deze voorwaarden zijn indicatief. De Wet Huis van Klokkenluiders biedt een juridische definitie van bepalingen zoals 'vermoeden van een misstand', 'werknemer', enzovoort.

³ Melden kan hier betekenen dat iemand vraagt om onderzoek naar het vermoeden, maar ook dat iemand informatie, advies of ondersteuning vraagt, bijvoorbeeld omdat hij overweegt zijn vermoeden aan zijn werkgever voor te leggen of omdat hij zijn vermoeden reeds heeft voorgelegd aan zijn werkgever.

2. Hij meldt dit bij het Huis voor klokkenluiders. Als het Huis besluit om géén onderzoek in te stellen, kan het de melder doorverwijzen naar de Nationale ombudsman.

Klacht over het Huis voor klokkenluiders

Iemand heeft een klacht over het Huis voor klokkenluiders.

3. Hij dient de klacht in bij het Huis voor klokkenluiders. Het Huis behandelt de klacht conform het klachtrecht.⁴

4. Hij dient de klacht in bij de Nationale ombudsman.⁵ De Nationale ombudsman doet géén onderzoek naar klachtonderdelen die gaan over:

- a. een beslissing van het Huis voor klokkenluiders om geen onderzoek in te stellen naar het vermoeden van een misstand;
- b. een beslissing van het Huis voor klokkenluiders om onderzoek naar het vermoeden van een misstand niet voort te zetten;
- c. de wijze waarop het Huis voor klokkenluiders het onderzoek naar het vermoeden van een misstand opzet;
- d. de bevindingen uit dit onderzoek en/of het oordeel dat hieraan verbonden wordt.⁶

Onderzoek naar een vermoeden van een misstand of bejegening

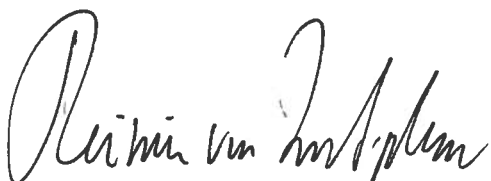
5. De Nationale ombudsman doet in beginsel geen onderzoek naar een vermoeden van een misstand of bejegening als het Huis voor klokkenluiders al eerder onderzoek hiernaar heeft verricht.

Onderlinge afstemming Nationale ombudsman en Huis voor klokkenluiders

De Nationale ombudsman en het Huis voor klokkenluiders monitoren of de afspraken in dit protocol werkbaar zijn en treden met elkaar in overleg als daartoe aanleiding is. Punt van aandacht is in ieder geval de doorverwijzing van de Nationale ombudsman naar het Huis voor klokkenluiders. Het Huis voor klokkenluiders stelt geen onderzoek in als het maatschappelijk belang van de misstand kennelijk onvoldoende is. De Nationale ombudsman mag in zo'n geval nog wel onderzoek doen. Bij twijfel over de ontvankelijkheid door het Huis treedt de Nationale ombudsman met het Huis in overleg. Belangrijk is dat de melder hiervan zo min mogelijk hinder ondervindt.

de Nationale ombudsman,
Reinier van Zutphen

voorzitter Huis voor klokkenluiders,
Paul Loven

Utrecht, 1 december 2016

⁴ Van toepassing is: Algemene wet bestuursrecht, hoofdstuk 9, Titel 9.1.

⁵ Van toepassing is: Algemene wet bestuursrecht, hoofdstuk 9, Titel 9.2.

⁶ Onderdeel van het onderzoek zijn mede de vaststelling en interpretatie van feiten en de conclusies die hieraan verbonden worden.